
مطالعه تطبیقی جایگاه رئیس جمهور در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران

مؤلف: دکتر ولی رستمی

(دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران)

بنا همکاری:

دکتر بیژن عباسی

(دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران)

دکتر مسلم آقایی طوق

(استادیار دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری)

حسن لطفی - احمد رنجبر

زیر نظر:

دکتر فاطمه بداغی

دکتر باقر انصاری

دکتر محسن قاسمی

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت تحقیقات، آموزش و حقوق شهروندی

سرشناسه	: رستمی، ولی، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: مطالعه تطبیقی جایگاه رئیس‌جمهور در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران / مؤلف ولی رستمی، با همکاری بیژن عباسی - او دیگران؛ زیر نظر فاطمه بداعی، باقر انصاری، محسن قاسمی.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۴ ص.
شابک	: 978-600-114-286-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: با همکاری بیژن عباسی، مسلم آقایی طوق، حسن لطفی، احمد رنجبر.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۲۶ - ۲۲۹.
موضوع	: روسای جمهور -- ایران -- شرح وظایف
موضوع	: روسای جمهور -- شرح وظایف
موضوع	: حقوق تطبیقی
شناسه افزوده	: عباسی لاهیجی، بیژن، ۱۳۵۴ -
شناسه افزوده	: بداعی، فاطمه، ۱۳۴۵ -
شناسه افزوده	: انصاری، باقر، ۱۳۵۳ -
شناسه افزوده	: قاسمی، محسن، ۱۳۴۹ -
رده بندی کنگره	: JF۲۵۵/۵م۶۱۲۹۲
رده بندی دیویی	: ۳۲۱/۸۰۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۲۱۲۲۸

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و علوم سیاسی
تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - پانزدهم تیر - خیابان لبافی‌نژاد
کوچه مینا - پلاک ۲۰

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: WWW.Khorsandypub.com

مطالعه تطبیقی جایگاه رئیس‌جمهور در

حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران

تألیف: دکتر ولی رستمی

با همکاری: دکتر بیژن عباسی - دکتر مسلم آقایی طوق - حسن لطفی - احمد رنجبر

زیر نظر: دکتر فاطمه بداعی - دکتر باقر انصاری - دکتر محسن قاسمی

تنظیم و حروفچینی: حجت‌اله ایمانی‌زاده و اعظم پرنده مطلق

نظارت بر آماده‌سازی: عباس شهابی

چاپ اول - ۱۳۹۲ تیراز: ۱۰۰۰ جلد قیمت: ۱۱۵,۰۰۰ ریال

ISBN: 978- 600 -114-286-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۲۸۶-۴

فهرست

صفحه

عنوان

درآمد ۹

بخش اول: صلاحیتهای رئیس جمهور به عنوان رئیس کشور

فصل اول: صلاحیتهای رئیس جمهور نسبت به دولت ۲۰

گفتار اول: نصب و عزل وزیران و انتخاب سرپرست برای وزارتخانه‌های بدون وزیر ۲۱

بند اول: نصب و عزل وزیران ۲۱

بند دوم: تعیین سرپرست برای وزارتخانه‌های بدون وزیر ۲۹

گفتار دوم: اعطای نشانهای دولتی ۳۵

فصل دوم: صلاحیتهای رئیس جمهور نسبت به قوه مقننه ۳۹

گفتار اول: امضای قوانین ۴۰

گفتار دوم: رجوع به همه‌پرسی ۴۹

فصل سوم: صلاحیتهای رئیس جمهور در امور بین الملل ۵۴

گفتار اول: انعقاد و امضای پیمانهای بین المللی ۵۵

گفتار دوم: انتصاب و اعزام سفیران و پذیرش سفیران کشورهای دیگر ۶۵

فصل چهارم: مسئولیت رئیس جمهور در قبال قانون اساسی ۷۳

گفتار اول: مسئولیت اجرای قانون اساسی ۷۳

گفتار دوم: مسئولیت در بازنگری قانون اساسی ۷۶

الف (پیشنهاد بازنگری ۷۶

ب (تصمیم به بازنگری ۷۸

ج (تدوین بازنگری ۷۸

د (تصویب بازنگری ۷۹

هـ (امضا و اعلام رسمی بازنگری ۷۹

گفتار سوم: نصب دادرس قانون اساسی و رجوع به او ۸۰

الف) نصب دادرس قانون اساسی ۸۱

۱- نصب دادرسان توسط مجلس ۸۱

۲- نصب دادرسان توسط قوه مجریه ۸۱

۳- نصب دادرسان توسط سه قوه ۸۲

ب) رجوع به دادرس قانون اساسی ۸۳

خلاصه بخش اول ۸۴

بخش دوم: وظایف و صلاحیت‌های رئیس جمهور به عنوان رئیس دولت

- فصل اول: صلاحیت‌های اجرایی رئیس جمهور ۹۱
- گفتار اول: تعیین و هدایت سیاست عمومی کشور ۹۱
- بند اول: نقش رئیس جمهور در تعیین و تنظیم سیاست‌های کلی نظام ۹۳
- بند دوم: نقش رئیس جمهور در تعیین سیاست‌های فرهنگی ۹۵
- بند سوم: نقش رئیس جمهور در تدوین برنامه‌های توسعه ۹۷
- گفتار دوم: ریاست هیئت وزیران و نظارت بر کار وزیران ۹۹
- گفتار سوم: مدیریت و نظارت بر تشکیلات اداری کشور ۱۰۳
- بند اول: نصب و عزل مقامات اداری، رؤسای سازمان‌ها و نمایندگان ویژه ۱۰۳
- ۱- در انگلیس، فرانسه و آمریکا ۱۰۳
- ۲- ایران ۱۰۴
- بند دوم: مدیریت و هدایت تشکیلات اداری ۱۰۸
- ۱- هدایت تشکیلات اداری در انگلستان و فرانسه ۱۱۲
- ۲- هدایت تشکیلات اداری در آمریکا ۱۱۳
- بند سوم: مسئولیت رئیس جمهور در هدایت تشکیلات اداری و شوراهای عالی اداری کشور در ایران ۱۱۴
- ۱- پیشنهاد حل اختلاف میان دستگاه‌های اجرایی توسط رئیس جمهور ۱۱۵
- ۲- مسئولیت رئیس جمهور در هدایت تشکیلات اداری و شوراهای عالی اداری کشور ۱۱۵
- گفتار چهارم: اجرای قوانین و وضع مقررات دولتی ۱۱۶
- ۱- تصویب آیین‌نامه‌ها، تصویب‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها ۱۱۸
- ۲- تفویض اختیار به کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر ۱۲۱
- فصل دوم: صلاحیت‌ها در امور قانون‌گذاری ۱۲۳
- گفتار اول: پیشنهاد قانون از راه لایحه ۱۲۳
- گفتار دوم: جایگاه و نقش رئیس جمهور در فرایند بودجه‌ریزی ۱۲۶
- الف) تهیه بودجه ۱۲۷
- ب) تصویب بودجه ۱۳۰
- ج) اجرای بودجه ۱۳۲
- د) نظارت بر بودجه ۱۳۴
- ۱) نظارت‌های داخلی و نقش رؤسای جمهور ۱۳۶
- ۲) مراجع حسابرسی مستقل و نقش رؤسای جمهور ۱۳۷
- گفتار سوم: حق حضور در جلسات مجلس و دفاع از دولت و سیاست‌های آن ۱۳۸
- خلاصه مطالب بخش ۱۴۱

بخش سوم: سایر اختیارات رئیس جمهور در حقوق اساسی تطبیقی

فصل اول: حل اختلاف و تنظیم روابط میان قوا.....	۱۴۶
فصل دوم: نصب و عزل رئیس دولت یا نخست وزیر.....	۱۵۵
۱- در خصوص نصب نخست وزیر.....	۱۵۹
۲- در عزل نخست وزیر.....	۱۶۰
فصل سوم: اختیارات نسبت به قوه مقننه.....	۱۶۲
گفتار اول: حق دادن پیام سالانه.....	۱۶۲
گفتار دوم: حق انحلال مجلس.....	۱۶۷
فصل چهارم: اختیارات نسبت به قوه قضائیه.....	۱۷۴
گفتار اول: نصب و عزل مقامات قضایی.....	۱۷۵
گفتار دوم: عفو و تخفیف مجازات محکومان.....	۱۸۲
فصل پنجم: اختیارات در امور دفاعی.....	۱۹۰
گفتار اول: فرماندهی کل قوا و اعلام جنگ و صلح.....	۱۹۰
گفتار دوم: نصب مقامات لشکری.....	۱۹۹
فصل ششم: اختیارات رئیس کشور در مواقع اضطراری و استثنایی.....	۲۰۴
خلاصه مطالب بخش.....	۲۰۹
نتیجه.....	۲۱۳
منابع.....	۲۱۷